

Borgarting lagmannsrett

Postboks 2107 Vika

0125 OSLO

Oslo 7. oktober 2019

Skriftlig innlegg etter tvisteloven § 15-8

E-post: borgadm@domstol.no

Prosesskriv til Oslo tingrett i tvist mellom Clemens Saers og Oslo kommune

Sak nr.: 18-099032ASD-BORG/01

Ankende part: Clemens Saers, Lillevannsveien 51d, 0788 Oslo

Prosessfullmektig: Advokatfirmaet Grette AS, v/ advokat Thorkil H. Aschehoug, postboks 1397 Vika, 0114 Oslo

Rettslig medhjelper: Advokatfirmaet Grette AS, v/advokatfullmektig Victoria Vermedal, postboks 1397 Vika, 0114 Oslo

Ankende part: Clemens Saers, Lillevannsveien 51d, 0788 Oslo

Prosessfullmektig: Advokatfirmaet Grette AS, v/ advokat Thorkil H. Aschehoug, postboks 1397 Vika, 0114 Oslo

Ankemotpart: Oslo kommune v/ Ordfører, Rådhuset, 0037 Oslo

Prosessfullmektig: Advokat Toini Oulie-Hauge, Kommuneadvokaten i Oslo, Rådhuset, 0037 Oslo

Saken gjelder: Krav om oppreisning

Dato: 5.10.2019

1. Innledning

Etter tvisteloven § 15-8, kan skriftlig innlegg til å belyse allmenne interesser som en sak reiser gis av "*foreninger innenfor rammen av deres formål og naturlige virkeområde*". Innlegget gis ved prosesskriv og kalles også "*Amicus Curiae*" (rettens venn).

Delta er en norsk, partipolitisk uavhengig arbeidstakerorganisasjon, og er med over 80 000 medlemmer det største forbundet i Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS) og representerer de fleste yrkesgrupper innenfor offentlig tjenesteyting, særlig ansatte i kommunal sektor. Deltas medlemmer jobber i både privat og offentlig sektor, innenfor en rekke tariffområder. Lærernes Yrkesforbund er et forbund i Delta som organiserer og ivaretar interessene til lærere på alle nivåer i norsk skole, innenfor både offentlig og privat sektor.

Lærernes Yrkesforbund/Delta omfattes av tvisteloven § 15-8.

Lærernes Yrkesforbund/Delta ønsker som forening å komme med dette skriftlige innlegget for å belyse allmenne interesser som saken reiser i henhold til tvisteloven § 15-8. Vårt innlegg gjelder de allmenne interesser knyttet til at lærere etter arbeidsmiljøloven har krav på et forsvarlig arbeidsmiljø når det gjelder elevs vold og trusler om vold rettet mot lærere.

2. Nærmere om bakgrunnen for Lærernes Yrkesforbund/Deltas innlegg etter tvisteloven § 15-8

Stadig flere lærere utsettes for trusler eller vold fra elever. Ifølge en rapport fra Utdanningsetaten i Oslo kommune ble nesten én av ti lærere (8,8 %, dvs. 1.383 ansatte) i 2018 rammet av elevs trusler eller vold. Dette representerer en økning fra 2017 (7,6 %, dvs. 1.164 ansatte). Ifølge rapporten har også antallet "svært alvorlige hendelser" økt fra 201 i 2017 til 340 i 2018.

Som arbeidsgivere for lærerne er skolene pålagt å sørge for at lærerne nyter godt av et fullt forsvarlig arbeidsmiljø, jf. arbeidsmiljøloven (aml.) § 4-1. Etter aml. § 3-2 første ledd bokstav a, plikter skolene å gjøre lærerne kjent med ulykkes- og helsefarer som kan være forbundet med arbeidet og gi dem den opplæring, øvelse og instruksjon som er nødvendig for å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø.

Etter forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 9-1, skal skolene sørge for at lærerne får løpende informasjon om risikofaktorer i tilknytning til sitt arbeid ved skolen og hvordan disse kan unngås. Dette er nærmere presisert i forskrift om utførelse av arbeid § 23A-3. Etter denne bestemmelsen skal skolene sørge for at lærerne "*gis nødvendig informasjon om risikofaktorer knyttet til vold og trussel om vold, samt iverksatte tiltak og rutiner for å forebygge, håndtere og følge opp vold- og trusselsituasjoner*".

I Clemens Saers-saken la tingretten til grunn at lektor Saers ikke hadde fått informasjon om en elev som representerte en betydelig risikofaktor for de ansatte. Når skolene ikke iverksetter andre relevante tiltak for å kompensere for den risiko som aggressive, truende eller voldelige elever representerer overfor skolens lærere, blir det helt avgjørende at lærere i det minste får informasjon om hvordan de bør forholde seg i møte med disse elevene. Slik lov- og forskriftsbestemt informasjonsplikt blir da en grunnleggende betingelse for at lærerne skal kunne ivareta sin egen sikkerhet.

Da en elev ved Oslo Handelsgymnasium 15. mai 2014 overfalt og tok kvelertak på Clemens Saers, hadde ikke Saers fått del i den informasjon som skolens ledelse over tid hadde sittet med om den risiko som eleven representerte. Det søksmål (og senere anke) som Clemens Saers har rettet mot Oslo kommune etter overfallet i 2014 har bidratt – og bidrar – til betydelig oppmerksomhet om skolens arbeidsgiveransvar for å ivareta læreres liv og helse i møte med voldelige og aggressive elever.

Lærernes Yrkesforbund/Delta mener en dom i Saers' favør vil virke skjerpene på skolens arbeidsgiveransvar, og slik bidra til at skolene ikke begår lignende feil igjen.

Saers-saken reiser også et annet prinsipielt spørsmål som gjelder kommunenes ansvar for deres læreres sikkerhet når feil er begått hos skoleledelsen (det såkalte organansvaret). Dette spørsmålet er viktig å få avklart med tanke på å ansvarliggjøre kommunene i deres egenskap som arbeidsgivere for lærere.

Lærernes Yrkesforbund i Delta

3. Oppsummering

Den aktuelle ankesaken mellom Clemens Saers og Oslo kommune reiser etter vår oppfatning viktige og prinsipielle spørsmål som det er av stor betydning å få avklart.

Dette prosesskriv er utferdiget i fem eksemplarer, hvorav ett beror her.

Vennlig hilsen

Svein Engebretsen
Forbundsleder for Lærernes Yrkesforbund i Delta